Աղէքսանդրապոլում կմնայ փոխանորդական պաշտօնով մինչև օգոստոսի 20-ը և ապա կերթայ Երևան իւր նոր պաշտօնին։

Շուշւոյ դպրանոցի տեսուչ առաջիկայ տարուայ համար ևս հաստատուեց Բարձր. Տ. Բենիկ վարդ., որ մեկնեց Ապարան կազդուրուելու և պատրաստելու իւր տարեկան տեղեկագիրը։

Պետական խորհրդական Աղն. պ. Բեգլար Մարտիրոսեան Ստեփանեանց, ի յիշատակ իւր հանգուցեալ Մամիկոն որդւոյ՝ նուիրել է Մ. Աթոռի մատենադարանին 138 կտոր Գերմաներէն գրքեր, գիտական (մեծ մասամբ քիմիական) բովանդակութեամբ։ Ցանկալի էր, որ բազմանային հետևողներ այդ բարի օրինակի։

ՁԵՄԱՐԱՆ Մ. ԱԹՈՌՈՅ

Ձեմարանում քննութիւններն սկսուեցան ապրիլ 22-ին և վերջացան մայիս 31-ին։ Հրապարակական քննութիւնների ենթարկուեցան միայն դպրանոցական և մասնագիտական բաժիններն աւարտողները. այլ և Ա. և Բ. լսարանների ուսանողներն՝ այդ լսարաններում աւարտած առարկաներից։ Իսկ միւս դասարաններում դասերը շարունակուեցան մինչև մայիս 18-ը, և յաջորդ շաբաթուայ ընթացքում տեղի ունեցան դասարանական քննութիւններ։—Նախընթաց տարիների համեմատութեամբ ամենամեծ թուով ուսուցիչներ եղան այս տարի՝ 13 հոգի, որոնք, և իրենց ներկայացրած աւարտական շարադրութիւններն՝ են.

1) Ագուլեան Արամ Աղէքսանդրապոլցի—Մամիկոնեան տոհմի պատմութիւնը.
2) Այթունեան Գէորգ Ախալքալաքցի—Հայոց պատմութեան վերաբերեալ տեղեկութիւնները Մոմզէնի Հռոմ. պատմութեան մէջ.
3) Աղնաւուրեան Սենեքերիմ Ալաշկերտցի—Գիրք Թղթոց-ի բովանդակած պատմական նիւթը.

4) Բաղդասարեան Բաղդասար Կարսեցի—Հայոց Եկեղ. ժողովներն իբրև կանոնական հաստատութիւն, ըստ Դատաստանագրքի (Մխիթար Գօշի) և Կանոնագրքի.
5) Գիւլխանդանեան Յովհաննէս Վաղարշապատցի—«Գիրք թղթոց»-ից դուրս ձեռագիրներում պահուած թղթերը.
6) Զուրիկեան Միհրան Արաբկերցի—Մարգարէների դերը Հին Ուխտի մէջ.
7) Խոստիկեան Միսաք Վանեցի—Ս. Էջմիածինը ԺԷ. դարում և վերանորոգիչ կաթուղիկոսներ.
8) Դորդանեան Լևոն Դերբէնտցի—Եպիսկոպոսի և կաթուղիկոսի իրաւասութիւնն ըստ Դատաստանագրքի և Կանոնագրքի.
9) Մելիքեան Սպիրիդոն Վաղարշապատցի (Աշտարակցի)—Հայոց շարականների հնագոյն խազերը.
10) Մելիք-Յարութիւնեան Գալուստ Երևանցի—Ս. Էջմիածնի մասին Մ. Աթոռի մատենադարանի ձեռագիրներում եղած տեղերը.
11) Տէր Յարութիւնեան Աւետիս Թալոնցի (Շուշւոյ գաւառ)—Ուսումնասիրութիւն Պ. Պռօշեանի երկասիրութեանց:
12) Տէր Յարութիւնեան Պետրոս Արթիկցի (Շիրակ)—Պրոֆեսոր Հերմաննի Der Verkehr des Christen mit Gott (Քրիստոնէի յարաբերութիւնն Աստուծոյ հետ) գրքի գաղափարների վերլուծութիւնը:
13) Քիւրդեան Նիկողայոս Աքքերմանցի—Եկեղեցական գոյքի իրաւունքն ըստ Դատաստանագրքի և Կանոնագրքի:

Միայն Այնաւուրեան Սենեքերիմ աւարտման մրցագիր տանելու համար մի քանի լրացուցիչ աշխատութիւններ պէտք է կատարէր, որ և կատարեց:

Ուսումնաւարտներից առաջ ուրար էին ստացել Ագուլեան, Գիւլխանդանեան և Քիւրդեան. Հոգեգալստեան տօնին ստացան նաև Բաղդասարեան, Մելիքեան, Մելիք-Յարութիւնեան և Տէր Յարութիւնեան Պետրոս: Այդ օրը նոցա խնդրանօք հոգեհանգիստ կատարուեցաւ ճեմարանի Բազմերախտ Հիմնադրի շիրմի վերայ և ընկերների կողմից մի զգացուած ճառով հրաժեշտ կարդաց Զուրիկեան:

Ցիշեալ՝ ինչպէս և նախընթաց տարիների, աւարտական շարադրութիւններից մի քանիսը, լինելով բարեխիղճ աշխատութեան արդիւնք և ունենալով շատ հետաքրքրական նիւթ, արժանի են տպագրութեան. ցանկալի էր որ այդպիսիները տարէցտարի լոյս տեսնէին և «Ձեմարանական հրատարակութիւններ»-ի մի շարք կազմուէր նոցանից: Ցանկալի էր մանաւանդ, որ դոցա տպագրութեան ծախքը Մ. Աթոռի տպարանի վերայ չծանրանար, այլ մի բարերար գտնուէր և մի որոշ գումար յատկացնէր այս գործի ապահովութեան համար:

«Արարատ»-ի ներկայ համարում յառաջ ենք բերում մի մի նմուշ Խոստիկեանի, Մելիք Յարութիւնեանի և Գիւլխանդանեանի շարադրութիւններից:

Բարձր. Տ. Կարապետ վարդապետի հրաժարելով, Հոգևոր ձեմարանի տեսուչ նշանակուեց Մեծ. Պ. Կարապետ Կոստանեանց, որ մի քանի օրով Մայր Աթոռս եկաւ և ստանձնեց իրեն առաջարկուած պաշտօնը՝ ներկայացնելով Նորին Վեհափառութեան ի հաստատութիւն առաջիկայ տարուայ համար իւր կազմած ուսուցչական խմբի և դասերի ցուցակը: Տ. Կարապետ վարդապետ կմնայ տեսչութեան պաշտօնում մինչև օգոստոսի վերջը:

Նորին Վեհափառութիւն բացարձակ հրամանաւ առաջիկայ Ուսումն. տարուայ համար ձեմարանում ոչ մի գիշերօթիկ ձրիավարժ աշակերտ չպէտք է ընդունուի: Ձեմարանի սանների թիւն այնչափ շատ էր վերջին տարին, որ ուսումնաւարտներին և զանազան պատճառներով հեռացրածներին հանելուց յետոյ դարձեալ 200-ի չափ կմնան. և արդէն քանի անգամ կրկնուած ու բացատրուած է, որ ներկայ պայմաններում աւելի թուով որդեգիրներ պահելու հնարաւորութիւն չկայ:

Նորին Վեհափառութիւնն, ապատ կացուցանելով մեզ ձեմարանի տեսչութեան պաշտօնից՝ բարեհաճեց պատուիրել,